

Uttsnitt fra boken "Vandringer i Østfold-naturen" med en tekst av Geir Hardeng om Edelløvskogen på s 46

Geir Hardeng i "Vandringer i Østfold-naturen", Pål Bugge (red) Universitetsforlaget 1983

Edelløvskogen

"Edelløvskog på våre breddegrader er en nordlig utløper av en skogtype med varmekrevende treslag som eik, lønn, lind, hassel, ask, alm og bøk. Slike trær krever vanligvis nokså god jord.

I Østfold opptrer varmekjær løvskog flekkvis i lavereliggende strøk, hovedsakelig utenfor Raet, på de største øyene og langs Glomma - Øyeren. Ellers finner vi små forekomster og lunder her og der i barskogen og i kulturlandskapet, mens enkelttrær av de fleste treslag vokser spredt over det meste av fylket.

Bøkelunder er plantet flere steder i Østfold. Den største, Kajalunden ved Evje i Rygge ble plantet omkring 1870. 40 mål er i dag fredet her.

Eikelunder er utbredt særlig utenfor Raet, der store skyggefulle trær vokser ved grunnfjellsrabber i kulturlandskapet. Mellom dyrket leirjord i bunnen av daldrag og granittkoller med karrig furuskog omkring, finnes i strøk nær kysten ofte en skobrem med eik, alm, lind og hassel. Slik skog trives også på sørvendt mark rundt om i fylket. I lune bekkedaler med fuktig og næringsrik jord finner vi lønn (spisslønn og den forvillede platanlønn) og ask sammen med hegg som er mindre varemekrevende.

Svartorskog er vanlig på steder med god jord langs bekker, elver, innsjøstrender og ut mot strandenger og beitemark nær sjøen. Grunne, næringsrike tjern kan på lengre sikt vokse til med svartorskog.

Floraen og faunaen i de varmekjære løvskogslundene er overmåte rik; der gir innslaget av snegler, biller, meitemark osv. næringsgrunnlag for et yrende fugleliv.

Undersøkelser i Remmendalen i Halden, en frodig bekkedal ned mot Iddefjorden, viste at nærmere 200 par av 45 arter hekket innenfor et forholdsvis lite område (130 mål). Dette gir en fugletetthet på ca. 1500 par pr. kvadratkilometer løvskog. I sumpskog med svartor og vierarter er tettheten enda høyere. Til sammenlikning kan nevnes at fylkest furuskoger huser knapt en tiendel av edelløvskogens fugleliv. Typiske arter i løvskogen er eksempelvis spettmeis, løvmeis, gulsanger, bøkesanger og kaie.

Den varmekjære løvskogens høye biologisk produksjon med rikt plante og dyreliv, og det faktum at miljøtypen er sjelden i Østfold, tilsier at slike forekomster i størst mulig utstrekning bør bevares for ettertiden."

Tekst til foto fra Bøkeskogen:

"42. Denne bøkeskogen ligger i Skonningsfoss ved Halden. Det er høst. Om våren kommer varmen tidlig i denne sørvendte skråningen ved Tista., men utoversommeren skygger de store trekornene for lys og varme i skogbrunnen.

Foto Pål Bugge"

Kilde: <https://www.nb.no/items/9c41a4c8fbecd419a21edf386346467b?page=47>

Foto av artikkelen:

https://skogen.bokstedet.no/11_1983_bugge_pal_red_vandringer_i_ostfold_naturen_universitetsforlaget_s_46.jpg

Teksten her:

https://skogen.bokstedet.no/11_1983_bugge_pal_red_vandringer_i_ostfold_naturen_universitetsforlaget_s_46_tekst.pdf